

1908 den 9 November.

Nävarande:

Herr Rickmann Dahlberg, Ordf.
" " " " " " " " " " " "
" " " " " " " " " " " "
Stadsnotarien Apalins.

S. D. Till denna dag hade Stadsfiskalen Kvinn. n: 623
Nils Olofsson Valentin i tjänstens vägnar Ablogaren
schallit stannning i Professor Johan
Gustaf Knut Wicksell på grund af der Wicksell
om ingifven ansökning, sålydande:
"Tit. Med förantv. d. 1. Bil. 1.

11/10/08

Vid upprop af detta mål i närvaro
af beviljade Valentin såsom Ablogare
inställde sig den personligen, åtföljd
af Juris Kandidaten Carl Bernhard Ro-
manus, åt hertien den uppdrag åt biträda
honom i rättspången.

Till en början hörd angående ålden af
hvar sakligaste lefnadsomständigh-
ter, upprop af den: att han, som tilltal-
des med namnet Knut, vare född i Stock-
holm den 20 December 1851 samt som till
Virtualiehandlanden Johan Wicksell af
dennes hustru Katarina Kristina Wicksell,
född Glasell; att han blifvit konfirmerad
i Svenska församlingens kyrka här i staden,
att han icke fönt varit vid domstol för brott
lagford; samt att han lifde i äktenskap, hvil-
ket dock icke vore ingånget genom vare sig
kyrklig eller borgerlig vigsel.

Förstämde uppräftar vitsordades i

1908 den 19 November.

tillämpning af ^{den} de af sden föredrag, för
honom den 17 novemberande November
af Konungens i Lund domkyrkostad
föreläsning i Malmöhus län E. N. Böös
utfärdade friidbetyg, tillika utvisande,
att sden åtnöjt medborgligt förtroende,
af sven af meddelande från R. R. af
tuariskontor på grund af den ständes
födda undersökningarna öfver vid R. R. för
den 1 Januari 1901 för brott lagfödda per-
soner.

Efter föredragning af ständesbe-
sökningen uppläster den den öfver-
de, till R. R. genom rekvis af Öfver-
hållare Embets för polisämnen öfver-
lemnade polisrapporten, så lydande:

"Rapport. Önsdagarna etc. — Bil. 2

Sedan anslagen hade uppå tillkomme-
gipet, att åtalat grundade sig på den
del af det i polisrapporten återgifna
föredraget, som började med orden: "Hvad
skola vi säga om den heliga ande och stu-
lade med orden: "det var allt jag anda",
att jag inte fick göra min lille Jesus
själf", förklarade sden, i målet hörd, att
han visserligen vid ett offentligt möte i
Folkets hus här i staden Måndagen den 2
novemberande November tillit ett föredrag,
som gåt i den riktning, polisrapporten
gäpe vid handen, men att det i rapporten

1908 den 19 November.

intagna referat af föredraget ^{vore i}
väsentliga delar ^{och i händelse samt} förtägligt ^{och förtägligen}
inlade af fel.

Fäll belysning af, i hvilken grad referen-
ten missuppfattat sdens föredrag, och
dessa blifvit missuppfattade, anföde
sden följande: Meningen med föredra-
gets första del hade varit att framhålla
Stuart Mills sats, att den mest vid-
gående yttre underskiktet borde ^{i samhället} göras gäst-
lande i samhallets eget intresse, och att
enligt sdens åsigt det enda undantaget
från denna sats uti äffade, ^{hit} i fall ^{att} en
skadlig mening förkunnades under så-
na omständigheter, att den ej lemnade
räddning för någon vederläggning, utan den
skadliga spåföljen af den brottliga hand-
lingen vore oundvikligt förestående eller
oundvikligt åsigtad. I sammanhang
härvid hade sden anfört Stuart Mills
utlåtande i hans bok "Om Friheten": att
ett yttre sådant som det, att eskild
egen dom ad stolt, eller det, att spammals-
handlaren uti hundra allmänheten, må
lemnas oantastade, om det spridas ge-
nomsprasset, men att, om det uti uti uti
eller genom proklamationer meddelas en
upprettad folkhop, som föreläsat sig
utanför en spammalshandlars magasin,
att dylikt yttre med rätta blifva stoff-

1908 den 19 November.

Sart. Detta förhållande hade sedan lik-
nat vid en samhällets nödvärnsrätt. I
en mellanrätt hade sedan yttat, att
om en tungvårdad folkmassa ^{hade annu utväg åt} ~~hade annu utväg åt~~
oundgängligen rådda livet än så med
vård taga hvad dertill behöfves, så voro
ett sådant handlingssätt straffrikt.

Vi börjande åter den del af för-
draget, som utgjorde försväl för åtal,
förklarade sedan, att referatet i polis-
rapporten voro nägorlunda riktigt, men
ville sedan till upplysning om de af honom
använda ordalagen i de af åklagaren äs-
lade yttranden, att det såsom anhang,
hvori ^{så vidt sedan kunde skrivas} dessa ~~blef~~ ^{blef} fallda, åberopa af
sden ett par dagar efter fördragets hållan-
de medskripa uttalanden, hvil-
ka funnos samlade i en af sden ut-
gifven skrift, ^{avseende} hvorefter skulle inta-
gas följande, af sden ^{honom} ~~uppläste~~ ^{uppläste} stycken:
"Åtal om "attant" etc. — Bil. 3.

Sden anmärkte, att af det såsom an-
hang, hvori hans en uppläst yttrande
kommit vid fördraget, och af den lov, hvori
de dervid frambruits af sden, framgick,
att berörda yttranden hafte ett ironiskt syfte.

För att styrka, att de nämnda yttranden
väckte allmän förargelse, anhöll åklagaren
om vittnesförhör med Poliskommissionärens
Otto Fredrik Holmberg och Carl Fredrik

1908 den 19 November.

Westling, Öfverkonstaplane Carl
August Öroona, samt Detektiv-
konstaplane Frans August Stenroos,
Carl Fredrik Walldin, Klas Axel Åker-
blad, Klas Oskar Holmér och Fredrik
Hjalmar Petersson.

Sden, hvilken på fråga medgaf, att dettal,
hvori det nämnda födraget hålles, varit
fullsatt vid det ifrågakomna tillfället, och sa-
det sig inte vilja ifrågasätta annat, än att
nämnda sal rydde mellan 700 och 800 per-
soner, bestämdes, att åklagaren måtte
frånträda sin begäran om vittnesförhör,
för så vidt dermed afsägs allmän förargelse,
att sdens födrag väckte allmän förargelse;
och anföde sedan i sammanhang härmed, att,
då uttrycket "attant" kommit allmän förargel-
se "i det af åklagaren åberopade lagrum-
syftade för", att ett i lagrummet afgett brott-
ligt förfarande för att kunna beläggas med
straff måste hafva skett med tillräcklig
offentlighet, sden, för den händelse att de
yttranden af honom, som voro försväl för
åtal, eljest kunde i all för sig anses straff-
bara enligt nämnda lagrum, medgäffe,
att dessa yttranden meddelats med den
offentlighet, att de väckte allmän för-
argelse.

I anledning här af förklarade åklaga-
ren, det han i all fall påkallade förhör

1908 den 19 November.

med ofvan bemälda polisman för att styrka
riktigheten af den med sden gjorda an-
gifelsen.

Sden betrodde tillhandlet af vittnesförhör
för det af åklagaren nu angifna ändamål
såsom varande oförflodigt och i målet
irrelevant.

Rd. förklarade vittnesförhör för det af
åklagaren angifna ändamål ike kunna
na honom lagligen förvägras, hvarefter
de såsom vittnen åberopade polismanen,
hvilka vid förhör förträdde, frugo, då jag
mot dem tvärken anfördes eller kunde ut-
röjas, aflägga vittnes^{sden} ~~förhör~~, om hvars
riktighet och förpliktelsen de erinrades.

Sedan hade på de åtalade ytrandena af
sden, sådana de alligt polisrapporten
förkommit och sådana de blifvit af sden
inför Rd. återgifna, blifvit för samtliga
vittnen upplästa, anställdes sådanne
förhör, dervid

P. Holmgren förvalde, att vt varit till
städs i Folkets Hus i A-sal under det ifrå-
gavarande fördraget, men att vt ike den
vid förhör några anteckningar och för den
skull ike kunde yttra sig om, huru sden
ord vid tillfälle fallit, hvarjunde vt på
fråga af åklagaren, huruvida vt upp-
fattat sdens ytranden som ett gypkel med
Jesu oförvaturliga födelse, svarade vt:

1908 den 19 November.

svaret 2^e Westling förklarade, att vt, som
närvarit vid det oförvalda fördragets hål-
lande, ike ville ifrågasätta annat än att
sden för vt utpräparade återgifvande af sdens
ytranden, så vidt de vore förval för åtal,
och af det sammantaget, hvari samma
ytranden förkommit, vore riktigt, undan-
tagandes att sden, enligt hvad vt bestämde
erinnade sig, använde uttrycket "karlstac-
kara" och ike "den starkas fastnamm".

Sdu annade i anledning häraf, att, om
han, såsom vt uppgifvit, verkligen be-
gagnat uttrycket "karlstackar", så hade
detta berott på en missägning.

På fråga af åklagaren, huruvida vt
Westling af sdens oförvalda ytranden fört
det uttrycket, att sden gypkelde med lära
om Jesu oförvaturliga födelse, svarade
vt ja.

Efter förval af sden, att han ike be-
stred riktigheten af v. Holmgrens och
Westlings uppgifter, hvilka utpräparades
för v. och af dem vidkändes, förklarade
åklagaren, det han afstode från de öfri-
ga vittnens förhåande.

Såsom svaromål utöfva hvad fört an-
fört åberopade hade på sden innehållit
af en af honom nu uppläst skrift, så
lydande:

"För. Enligt mig etc. ————— Bil. 4.

1908 den 19 November.

På fråga af ^{från} dem, kunnade åklagaren
vill medgiva tillförlitligheten af de citat af
utländska auktoriteter, som förkommit i
öfverintagna skrift, gennämda åklaga-
ren, att han ike kunde i sådant afseende
yttra sig, alldeles icke kan aldrig hafva
tillfälle att synas till sig, med de i nämnda
de citat berörda frågor om den allmänna
uppfattningen af sådana frågor ike vore
af honom hand.

Åklagaren anförde vidare, att enligt
hans uppfattning den i målet ifrågasatta
delen af sedes oförmedla fördrag, måste
anses såsom ett lastande och gäckande af
Guds ord, hvilket orsakat allmän för-
argelse, och åberopade åklagaren till stöd
för påståendet, att fördraget i nämnda
del väckt allmän förargelse, dels hvad
derom i målet förkommit, dels ^{och} för-
hållandet, att, efter hvad allmänt beaktat
vore, största delen af den svenska pro-
sen uttalat samma uppfattning som
åklagaren.

Målet öfverlemnades till efter af åkla-
garen till R. R. förhör under yrkande,
att den måtte fallas till ansvar enligt
det i stämningssausökningen åberopade
lagrum.

Den beslut, under åberopande af hvad
han i målet anförd, åklagaren ansvar
yrkande och betonade dervid, att det af

1908 den 19 November.

Honoren Augustina Ribestället för en
föruftig utredning ike kunde
frånstå såsom någon beständ del af hvad
lagrum betecknade såsom Guds heliga ord.

Sedan den yrkats ersättning af allmänna
medel med sämmanlagd 150 kronor för resa
från och till Lund, inställde den vid R. R. tid-
spellan, upphålle härstädes samt arvode
till juridiskt biträde, hvilket yrkande
åklagaren bestred, hänskjöt, jmväl sedan
målet till afgörande.

Hvaduppå tillkännagafs, att R. R. ville
i målet meddela utslag Torisdagen den
17 nästinstundande December kl. 10 f. m.,
elvod sedan då komma till stades eller ej.
Apte.

Tu fiden
Allmän Appelid.

1908 den 17 December.

Närvarande: Herr Rådmanen Dahlberg,
Adj. Led. Stadsnot. Rundqvist,
Stadsnotarien Andersson.

F. d. Vid utrop af det från den 19 näst-
lidne November till denna dag uppskjutna
målet mellan Stadsfiskalen Nils Carlsson
Valentin, å Gänstens vaggar, å ena, samt
Professorn Johan Gustaf Lund Wiksell, å andra
sidan, inställde sig, i närvaro af bemänte
Valentin i egenskap af allmän åklagare, Nils
selt quom Juris Kandidaten Carl Romanus W.

in
1908

2
1908

1908 den 17 December.

som orubad på grund af en så lydande fullmakt:

"Tullmakt. Jur. Sand etc. _____ a. B. 5.

Ronnans återopade ~~här~~ innehåller i m af honom till Lattus ingifven skrift, så lydande:

"P. N. etc. _____ a. B. 6.

Åklagaren förnekte sig icke hafva någon anmärkning att framställa mot upfattningen af protokollet.

Skriften afkunnades följande, vid förut hållen utskild afslutning af R. N. be slutade

Utslag.

Quar Professoren Johan Gustaf Emil Wicksell på grund af hvad i målet förekommit är lagligen förömmen att hafva, genom hvad han i åtalade huseudet yttrat i ett af honom Mandagen den 2 nästlidne November i Folkets hus här i staden hållit offentligt föredrag, läst och gäckt Guds heliga ord under sådana förhållanden, att han därigenom åstadkommit allmän förargelse;

alltså profvar R. N., jämlikt 7 kap. 1 § Strafflagen, rättvist döma Wicksell för hvad han sålunda latit komma sig till last att hållas i fängelse två månader;

Och skall Wicksell själf vidkännas sina kostnader i målet.

1.
f

Straffmyndigt
exp. 1/12 08

1908 den 17 December.

Tolau mot utslaget för genom besvär hos Kungl. Majts och Rikets Högsta Hofrätt ut för klappan till a tyngande dagen skriften
Aflradde.

In fidem
Bernot Lagergren.

just
1908

